
Informacja o stanie prac nad uruchomieniem wspólnych antyfraudowych baz sektora finansowego

Dariusz Kozłowski

Wiceprezes Zarządu

Centrum Prawa Bankowego i Informacji

XIV edycja Seminarium PIU

Jakość danych w systemach informacyjnych zakładów ubezpieczeń

Warszawa, 29 października 2013 r.

BARIERY PRAWNE

- ograniczenia wynikające z przepisów ustawy – Prawo bankowe. *Gromadzone i przetwarzane w bazach informacje w zakresie, w jakim pochodzą od banków, instytucji kredytowych oraz oddziałów banków zagranicznych i dotyczą czynności bankowych i objęte są tajemnicą bankową.*
- ograniczenia wynikające z przepisów ustawy – Prawo ubezpieczeniowe. *Zakład ubezpieczeń i osoby w nim zatrudnione lub osoby i podmioty, przy pomocy których zakład ubezpieczeń wykonuje czynności ubezpieczeniowe, są obowiązane do zachowania tajemnicy dotyczącej poszczególnych umów ubezpieczenia*
- brak gotowości administracji państwowej do szerokiego udostępniania rejestrów publicznych w celu budowania bezpiecznego obrotu gospodarczego i szybszego rozwoju współpracy
- wysokość opłat jest poważną blokadą w wykorzystaniu elektronicznej współpracy z rejestrami publicznymi

Jak można zmienić ????

NOWELIZACJA ODPOWIEDNIICH USTAW

✓ Planowane przez ZBP zmiany do ustawy Prawo bankowe

*Art. 106d. 1. Banki i instytucje, o których mowa w art. 105 ust. 4, mogą przetwarzać i udostępniać innym bankom **i zakładom ubezpieczeń informacje, w tym informacje objęte tajemnicą bankową**, w przypadkach:*

- 1) uzasadnionych podejrzeń, o których mowa w art. 106a ust. 3,*
- 2) przestępstw dokonywanych na szkodę banków, instytucji kredytowych, oraz instytucji finansowych i ich klientów w celu i zakresie niezbędnym do zapobiegania tym przestępstwom.*

✓ Oczekiwana przez środowisko bankowe tożsama zmiana do ustawy Prawo ubezpieczeniowe

✓ Współpraca w zakresie zmian prawa w kierunku poprawy zarządzania ryzykiem, ułatwiająca wymianę informacji (w tym zakresie dostępu do rejestrów publicznych)

MOŻLIWE OBSZARY WSPÓŁPRACY Z SEKTOREM BANKOWYM

---

1. **System AMRON** - platforma dla gromadzenia danych o cenach transakcyjnych nieruchomości oraz danych o nieruchomościach rozproszonych w różnych zbiorach administracji publicznej i samorządowej
2. **System ZORO** - analiza i modelowanie ryzyka operacyjnego
3. **System SWOZ** - platforma wymiany informacji o próbach i przestępstwach w obrocie ubezpieczeniowym
4. **System Lista Osób Poszukiwanych Listami Gończymi** – ograniczenie ryzyka nawiązania relacji biznesowych z osobami poszukiwanymi przez Policję.
5. **Budowa wspólnych zasobów bazodanowych** np. baza podmiotów współpracujących z firmami ubezpieczeniowymi lub bankami, które dokonały fraudów.

PODSTAWOWE INFORMACJE

- ogólnopolska baza danych o nieruchomościach
  - charakterystyka i opis nieruchomości
  - szczegółowa lokalizacja (TERYT, mapy GIS)
  - informacje o cenach i wartościach nieruchomości w oparciu o udokumentowane źródła
- standaryzacja gromadzonych danych
  - zakres danych obligatoryjnych – gwarancja minimum informacji
  - słowniki – brak przypadkowych wpisów
- aktualny status bazy danych
  - zasoby bazy danych AMRON przekroczyły **poziom 1 550 000 rekordów**
- w tym **757,5 tys. rekordów to dane bankowe**
  - przyrost danych w roku **2010 – 164 tys. rekordów**
  - przyrost danych w roku **2011 – ponad 185 tys. rekordów**
  - przyrost danych w roku **2012 – 332 tys. rekordów**

Źródła informacji

- umowa przedwstępna
(rynek pierwotny/ wtórny)
- kupno - sprzedaż
(rynek pierwotny/ wtórny)
- **wartość ubezpieczeniowa***
- operat szacunkowy
- wycena zabezpieczenia bankowego
- oferta
- darowizna
- aport do spółki
- przetarg
- sprzedaż przez komornika
- sprzedaż przez syndyka
- inne

* możliwość wprowadzenia odrębnego źródła - polisy ubezpieczenia majątkowego

Oferta współpracy

- uczestnictwo w Systemie AMRON
  - dostęp do pełnych zasobów i funkcjonalności Systemu
  - aplikacja internetowa, logowanie za pomocą indywidualnego loginu i hasła
- specjalne, dedykowane raporty/ analizy
- aplikacja kalkulatorów wartości ubezpieczeniowej nieruchomości
  - możliwość wyliczenia wartości ubezpieczeniowej mieszkań (wartość rynkowa) i domów (wartość ubezpieczeniowa)
  - algorytm matematyczny oparty na zdefiniowanych atrybutach mających wpływ na wartość nieruchomości, uzupełniony o cyklicznie aktualizowane tabele z wartościami referencyjnymi, wskaźnikami i mnożnikami

Oferta współpracy

https://www.tu.pl/oferta/ubezpieczenia_mieszaniowe.html

- ✓ LOKALIZACJA
- ✓ ROK BUDOWY
- ✓ POWIERZCHNIA UŻYTKOWA
- ✓ .....
- .....

Dyrektywa Solvency II - stworzenie systemu wypłacalności uwzględniającego profil ryzyka, na jakie narażone są zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji w związku z prowadzoną przez nie działalnością:

- wprowadzenie nowych zasad szacowania wymogów kapitałowych w oparciu o indywidualną ocenę ryzyka firmy ubezpieczeniowej
- powiązanie wielkości kapitałów, jakim dysponuje towarzystwo ubezpieczeniowe z wielkością ryzyka, jakie się naraża w związku z prowadzoną działalnością
- możliwość indywidualnego wyboru przez firmę ubezpieczeniową pomiędzy stosowaniem metod standardowych lub bardziej zaawansowanych modeli wewnętrznych
- modyfikacja metod i standardów sprawowania nadzoru nad rynkiem ubezpieczeniowym – na wzór wymogów zarządzania ryzykiem opartych na Dyrektywie CRD stosowanych obecnie w bankach, domach maklerskich, czy firmach inwestycyjnych .

1. Modelowanie ryzyka operacyjnego:

- Uwzględnienie zewnętrznych informacji o stratach narzucone przez wymagania nadzorcze (np. uchwała KNF nr 76/2010 zał. nr 14 § 55, rekomendacja M)
- Informacje zewnętrzne wykorzystane do modelowania dotkliwości strat ogona rozkładu (LDA)
- Skalowanie informacji dla modelu

2. Analiza Scenariuszowa

- Podjęcie jakościowe: określanie ekspozycji na ryzyko, które nie zrealizowało się jeszcze w naszej organizacji
- Podjęcie ilościowe: wykorzystywanie scenariuszy eksperckich w modelowaniu ryzyka (SbAMA)

3. Budowanie wzorców (benchmarks')

Wewnątrzsektorowe analizy porównawcze – budowanie wzorców (benchmark'ów) dla oceny jakości zarządzania ryzykiem w poszczególnych bankach przy wykorzystaniu informacji z innych banków o zdarzeniach i sposobach przeciwdziałania im przy użyciu Systemu ZORO.

Uczestnicy ZORO :

- Bank, który podpisał stosowną Umowę w imieniu własnym
- Bank, który podpisał Umowę w imieniu własnym i podmiotów zależnych bądź powiązanych należących do grupy

Planowani Uczestnicy ZORO :

- Domy maklerskie
- [Firmy ubezpieczeniowe](#)
- SKOK -i

ZAKRES DANYCH PRZETWARZANYCH W SYSTEMIE:

- straty finansowe w każdym podmiocie grupy kapitałowej Uczestnika
- „Near Miss” (rozumiane jako straty potencjalne)

PRÓG RAPORTOWANIA:

20 tys. zł dla strat finansowych

100 tys. zł dla strat potencjalnych

Wpisywany rekord musi spełnić co najmniej jeden z progów raportowania.

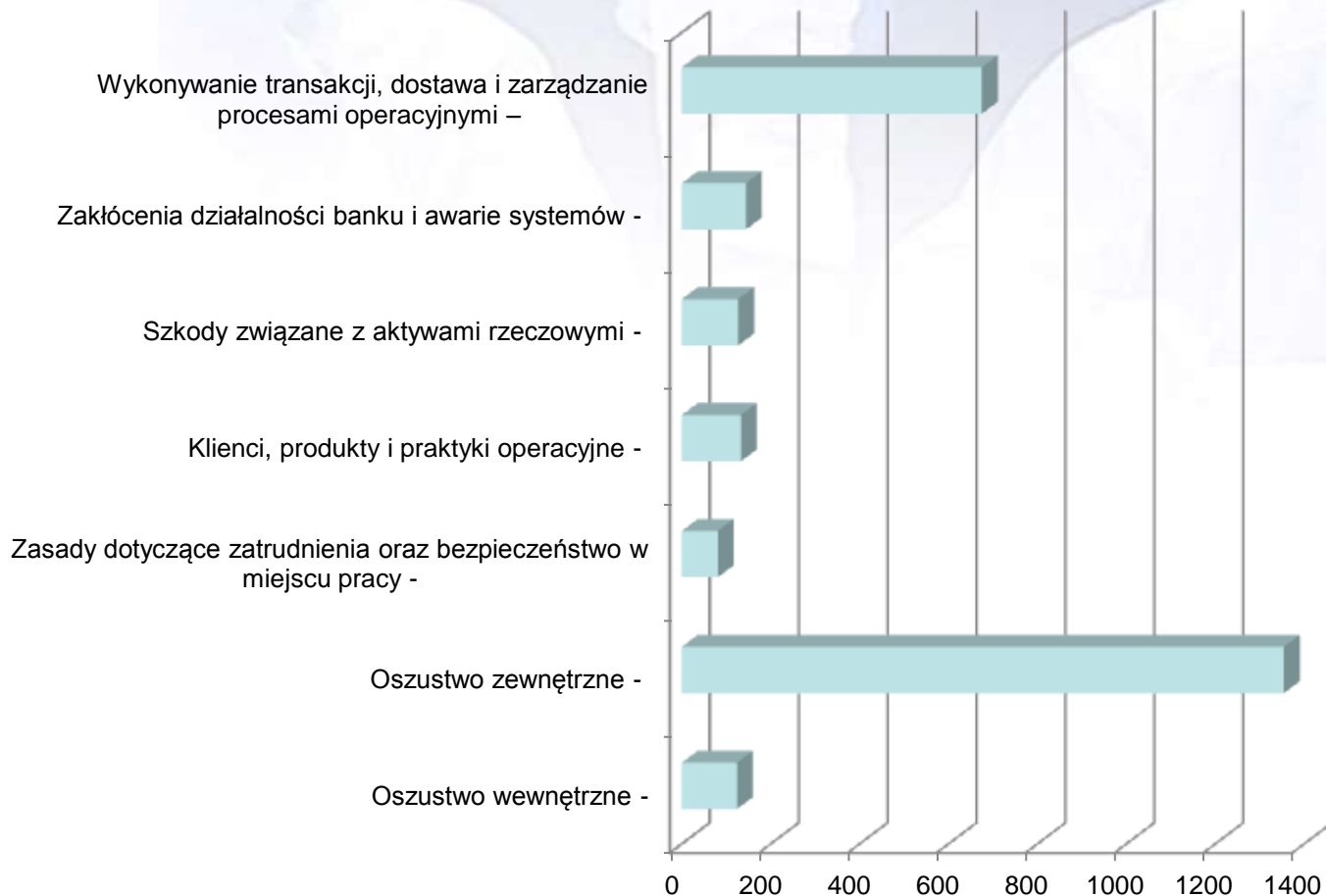

- ✓ Liczba strat finansowych **3 002**
- ✓ Liczba strat potencjalnych **840**
- ✓ W bazie znajduje się **3 603 rekordów**
- ✓ Bieżąca kwota strat finansowych netto: **666 091 472 zł**
- ✓ Baza zawiera zdarzenia **od 2005 r.**
- ✓ Liczba strat historycznych sprzed 2008 r **1719**
- ✓ łączna kwota strat historycznych sprzed 2008 r **362 653 821 PLN**

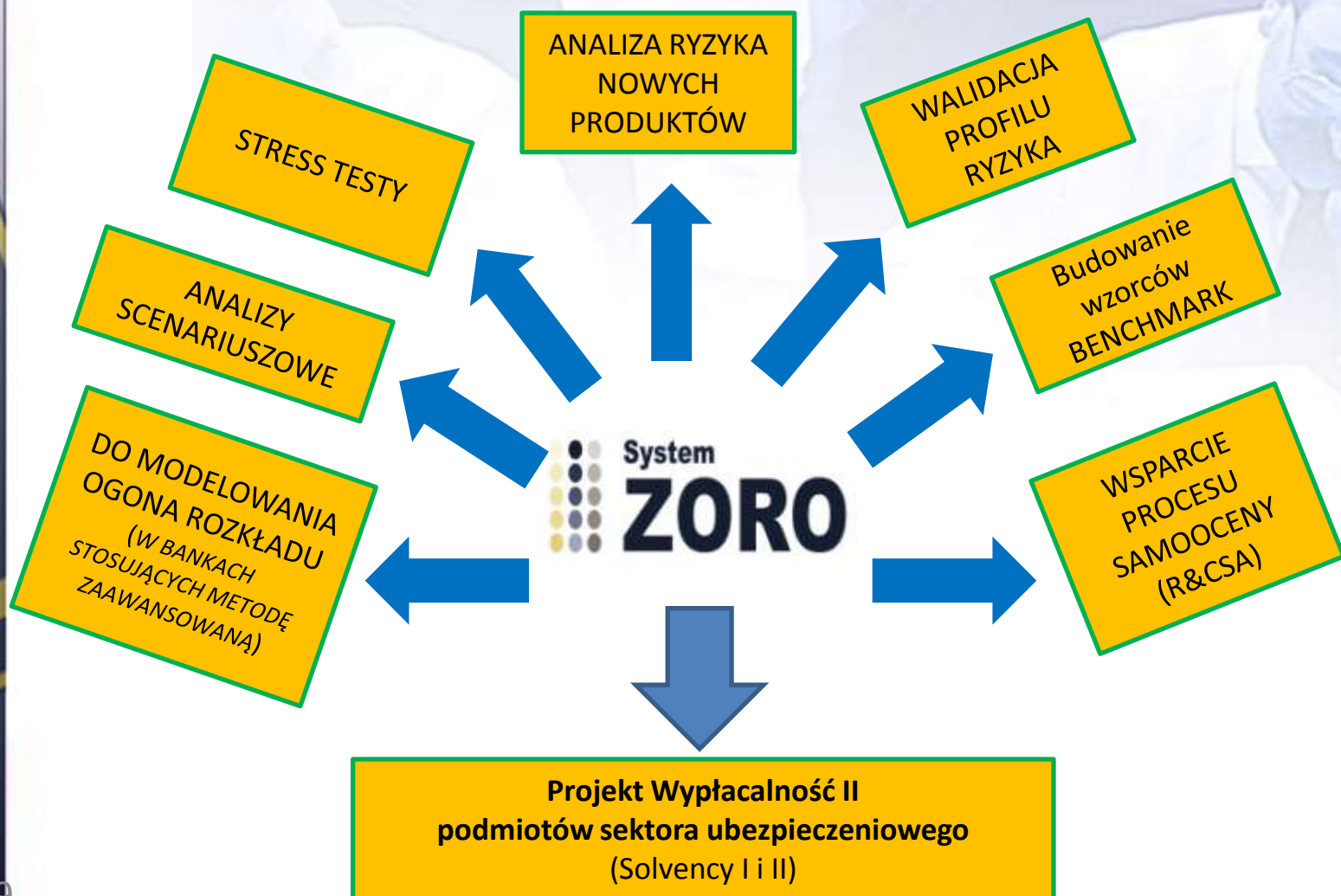

Liczba zdarzeń w danej kategorii

Po co firmom ubezpieczeniowym dane z Systemu ZORO?

2013-10-29

Zalety wspólnej (dla całego sektora finansowego) bazy danych o zdarzeniach z obszaru zarządzania ryzykiem operacyjnym:

- ✓ **możliwość korzystania z reprezentatywnych informacji o zdarzeniach tzw. rzadkich, ale niosących ze sobą poważne skutki finansowe** - co w perspektywie stosowania wewnętrznych modeli oceny ryzyka operacyjnego pozwoli na akceptowalne statystycznie modelowanie strat związanych z danym rodzajem zdarzeń.
- ✓ **dostarcza informacji na temat źródeł powstawania zdarzeń i strat w kontekście uwarunkowań ich powstawania** - co pozwala na budowanie swoistego rodzaju „samouczenia się sektora ubezpieczeniowego” w obszarze budowania najlepszych praktyk w bieżącej działalności biznesowej.

Cel – platforma wymiany informacji o próbach i przestępstwach w obrocie finansowym.

Zakres danych:

- schematy oszustw popełnianych na szkodę sektora bankowego,
- mechanizmy postępowań (zdarzeń) niosących zagrożenie dla bezpieczeństwa działalności bankowej,
- opisy konkretnych przestępstw (np. z zastosowaniem zaawansowanej technologii, włamań do systemów, itp.),
- informacje trudno definiowalne, budzące jednak podejrzenia co do intencji i celów (np. wyłudzenia typu nigeryjskiego, próby wyłudzenia informacji, itp.),
- informacje służące do ujawnienia międzynarodowego terroryzmu.

Uczestnicy - banki, *(również w ograniczonym zakresie właściciele bankomatów)*

Iwona Słowik

Wiadomości (0) Baza danych osobowych Zmiana hasła Wyloguj

System
SWOZ

Słowniki Użytkownicy Kategorie Statystyki

Szukaj

Wyszukiwanie zaawansowane

- BAZA URZĄDZEŃ FRAUDOWYCH (17)
- ATM Crime (4)
- Bezpieczeństwo informacji (20)
- Dyskusje (52)
- E-Fraud (50)
  - Instrukcje użytkownika (1)
  - Listy kontaktowe (5)
  - Phishing (36)
  - Posiedzenia FBTE - materiały (8)
  - Spotkania GR FBTE - materiały (0)
- Falszerstwo (71)
- Fraudy kartowe (34)
- Fraudy pracownicze (46)
- Materiały (47)
- Napady (23)
- Pozostałe (w tym IBSA) (15)
- Pranie pieniędzy AML (w tym rachunki) (13)
- ZBP - Komunikaty i Informacje (66)
  - Komunikaty i Informacje (64)
  - Wyroki (2)

Falszerstwo (27)

Ostatnio aktywne wątki:

- Wyludzenie pakietu startowego do bankowości internetowej (14)
15-19 17:32, 10-01 12:07
- Wyludzenia/Oszustwa przy wykorzystaniu przekazów Western Union (2)
1:16, 1-15 09:58
- Wyludzenia kredytów (3)
12, 10-51
- Falszywe zaświadczenia emerytalno-rentowe (0)
1-19 15:24
- Kolejne przypadki fałszywych komorników (5)
7 13:29, 04-06 10:06
- Sfalszowane decyzje emerytalne WBE Wrocław (2)
1-08 15:32, 10-14 12:58
- Jak rozpoznać fałszywy dowód (1)
20-21 16:18, 2010-09-22 09:16
- Zebrań w Internecie (4)
9-14 10:45, 09-17 09:13
- Wykorzystanie kanału płatności masowych do naruszenia dobrego imienia banku (0)
08-25 15:24
- Falszywe dyspozycje płatnicze (0)
08-20 12:02

Iwona Słowik

Wiedomość (0) Baza danych osobowych Zmiana hasła Wyloguj

System
SWOZ

Słowniki Użytkownicy Kategorie Statystyki

Szukaj

Wyszukiwanie zaawansowane

- BAZA URZĄDZEŃ FRAUDOWYCH (17)
- ATM Crime (4)
- Bezpieczeństwo informacji (20)
- Dyskusje (52)
- E-Fraud (50)
  - Instrukcja użytkownika (1)
  - Listy kontaktowe (5)
  - Phishing (36)
  - Posiedzenia FBTE - materiały (8)
  - Spotkania GR FBTE - materiały (0)
- Falszerstwo (71)
- Fraudy kartowe (34)
- Fraudy pracownicze (46)
- Materiały (47)
- Napady (23)
- Pozostałe (w tym IBSA) (15)
- Pranie pieniędzy AML (w tym rachunki) (13)
- ZBP - Komunikaty i Informacje (66)
  - Komunikaty i Informacje (64)
  - Wyroki (2)

Falshywe oświadczenie (0)
2012-12-12 17:14

Krajowy Rejestr Informacji o Przedsiębiorcach – wyludzenie, czy pomysł na łatwy zarobek (3)
2012-12-04 13:51, 2012-12-11 15:13

Grupa wyludzająca kredyty (1)
2012-12-04 15:16, 2012-12-05 16:52

Podejrzany pośrednik (0)
2012-10-04 15:00

Arabskie czek bez pokrycia (0)
2012-09-18 11:54

Wyludzenia międzynarodowe za pomocą fałszywych dyspozycji (0)
2012-07-24 14:21

OSZUŚCI PAY PASS - cd. (2)
2012-06-08 11:53, 2012-06-18 11:54

Zapytanie KMP Poznań (0)
2012-05-09 23:09

Biznesmen czy oszust? (0)
2012-03-28 08:51

Wpłaty zamknięte cd. (0)
2012-03-12 12:18

Falshywe dowody (1)
2012-02-03 08:42, 2012-02-03 09:07

Wpłaty zamknięte - kolejna edycja (3)
2012-02-01 09:33, 2012-02-02 11:16

'Uwaga Nierzetelny Pracownik' (1)
2012-01-23 11:59, 2012-02-02 10:39

Nr legitymacji 33/01/E (2)
2011-07-27 11:00, 2012-01-30 14:05

"SERYJNY" klient (1)
2012-01-20 16:32, 2012-01-23 08:56

OSZUŚCI PAY PASS - cd. (0)
2011-12-28 13:12

falszery dokumentów-aktualizacja (0)
2011-10-26 11:43

falszery dokumentów-aktualizacja (2)
2011-10-25 10:05, 2011-10-26 14:47

Zalety wspólnego (dla całego sektora finansowego) systemu wymiany

ostrzeżeń o zagrożeniach:

- **podniesienie bezpieczeństwa** - skuteczne przeciwdziałanie przestępczości w sektorze finansowym,
- **edukacja** - wymiana doświadczeń w zakresie wykrywania i przeciwdziałania przestępstwom
- **uwiarygodnienie** w oczach nadzorca
- **pozyskanie informacji** dla własnych komórek audytu

Proponowane etapy współpracy:

1. **udostępnienie czystego systemu** - do momentu, kiedy wymiana informacji pomiędzy sektorami ubezpieczeniowym i bankowym będzie prawnie dozwolona
2. **łatwa późniejsza integracja** poprzez scalenie dwóch identycznych instancji bazy (lub ewentualna budowa interfejsów do synchronizacji)

LISTA OSÓB POSZUKIWANYCH LISTAMI GOŃCZYMI

Podstawa prawna:

Porozumienie o współpracy w przeciwdziałaniu przestępczości pomiędzy Komendantem Głównym Policji a Związkiem Banków Polskich

Przeznaczeniem Systemu jest udostępnienie sektorowi bankowemu informacji o osobach poszukiwanych listami gończymi.

Dzięki udostępnieniu informacji w uporządkowany sposób możliwe będzie ich automatyczne przetwarzanie, a w konsekwencji możliwość „wplecenia” weryfikacji w procesy biznesowe.

Zakres przetwarzanych danych

- PESEL
- Imiona
- Nazwiska
- Data urodzenia
- Miejsce urodzenia
- Imię ojca
- Imię matki
- Nazwisko rodowe matki
- Obywatelstwa
- Adres zameldowania
- Adres zamieszkania

LISTA OSÓB POSZUKIWANYCH LISTAMI GOŃCZYMI

Zasady działania Systemu:

- System scentralizowany
- Interfejsy: WebServices i WWW
- System zasilany raz dziennie przez Komendę Główną Policji
- Każde „trafienie” w Systemie w sposób automatyczny będzie raportowane do Policji (*spełnienie obowiązku powiadomienia Policji wynikającego z przepisu art. 280 § 1 pkt 4 KPK*)

Elektroniczna obsługa procesu wypłaty odszkodowania z polis objętych cesją na rzecz banków.

Właściciele nieruchomości obciążonych hipoteką są zobowiązani dokonywać cesji praw z polis ubezpieczeniowych na rzecz banków. Po wystąpieniu szkody rozpoczyna się formalna procedura zrzeczenia się przez bank środków z tytułu odszkodowania na rzecz klienta - właściciela nieruchomości.

Obecnie odbywa się to papierowo

PODSUMOWANIE

KOORDYNACJA WSPÓŁPRACY

1. **Doprowadzenie do lepszego wykorzystywania wiedzy i doświadczenia** (np. poprzez wymianę informacji o schematach popełnianych przestępstw)
2. Celem uzyskania **efektu skali**, proponujemy:
  - 1) inwentaryzację zasobów informacyjnych pod kątem potrzeb biznesu oraz możliwości wykorzystania infrastruktury
  - 2) wypracowanie rozwiązań umożliwiających synergiczne wykorzystanie wspólnych infrastruktur informatycznych i doświadczeń wszędzie tam, gdzie konieczność ich budowy nie znajduje uzasadnienia ekonomicznego

*„Wiedza o tym, gdzie znaleźć informacje
i jak ich używać - to tajemnica sukcesu!”
Albert Einstein*

Dziękuję za uwagę

Dariusz Kozłowski

Centrum Prawa Bankowego i Informacji Sp. z o.o.

00-380 Warszawa, ul. Kruczkowskiego 8

tel. (22) 48 68 405

e-mail: dariusz.kozlowski@cpb.pl